

אבי גבון

פ. אסנת מוסרי: לנסיעה בטוחה בטרמפים!

בנסיעה בטרמפ יש סיכון מסוים. אמצעי-התיקשורת מדווחים מדי פעם על מיקרים, שבהם נסיעה בטרמפ הסתיימה באונס, בחטיפה ואף ברצח. סביר להניח שדיווחים אלה גרמו לחששות אצל הנוהגים לנסוע בטרמפים, ואף לירידה במספר הנוסעים בטרמפים. בשבועיים האחרונים העסיקה פרשת חטיפתו של החייל אבי ספורטס אלפי אזרחים. יתכן שנחסך כשהמתין ל-טרמפ, או בזמן נסיע בו. לכן התפלאתי לראות בליל-שבת את החיילת אסנת מוסרי עוצרת טרמפ ביציאה מתל-אביב, ביחד עם חברתה אסנת אבו-חצירה. שאלתי את אסנת מוסרי מה צריך לקרות כדי שתפסיק לנסוע בטרמפים.

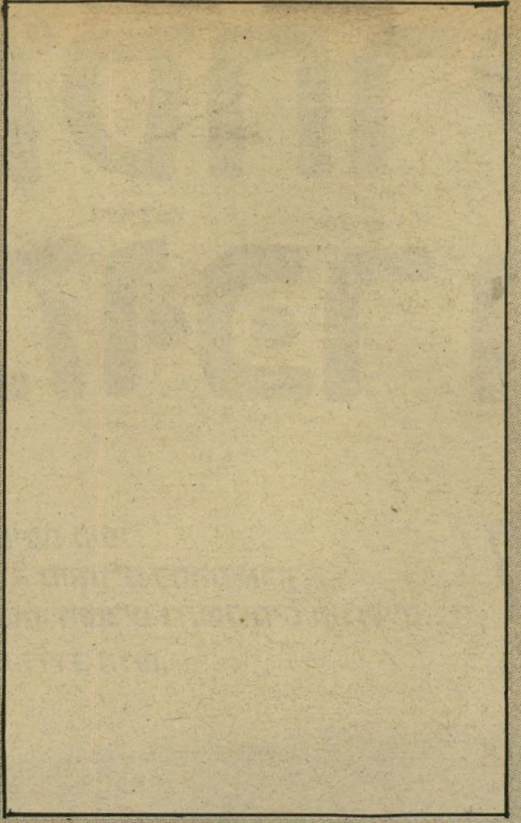
כלום לא יגרם לי להפסיק לנסוע בטרמפים. אני יודעת שזה מסוכן, אבל זה נוח. לפעמים אין לי ברירה, ועומדת לפניי הברירה: לא לנסוע או לנסוע בטרמפ, ואני כמעט תמיד מחליטה לטובת הטרמפ. ביום הרביעי נסענו מקריית-ביאליק לאילת, ועכשיו אנחנו חוזרות מאילת ונוסעות לקיבוץ תל-יוסף. עצרו לנו תוך זמן קצר, ובסך-הכל נסענו כ-11 טרמפים.

המיקרה של אבי ספורטס לא מפחיד אותך?
מפחיד, אבל בגלל זה אני לא אפסיק לנסוע בטרמפים. אסנת ואני פיתחנו במהלך הנסיעה שיטה מעניינת של סימני-דרך. לפני שעלינו לרכב, רשמנו על דף את מיספרי-הרכב ושם הנהג. את הדף השארנו בנקודה שבה עלינו לטרמפ. כל הנהגים הסכימו לתת לנו את שמם ומספר הרכב שלהם. אלמלא היו מסכימים, לא היינו נוסעות איתם. במהלך הנסיעה הסכרנו לנהג שאנו עושות זאת מטעמי-רוח.

חיילות

רות, וביקשנו ממנו שאם חסוּחלילה ישמע ברדיו שמחפשים אותנו, שייגש מיד למקום שבו הוריד אותנו, ויחפש את הפתק עם פרטיו של הרכב הבא, שבו נסענו.

- יש לך חוקים באיזה רכב לנסוע, ובאיזה לא?
כשואת נהגת, אין לי התלבטות. אני תמיד נוסעת איתה. כשזה יותר מגבר אחד, אני אף פעם לא נוסעת. כשזה גבר אחד, אני מפעילה את האינטואיציה. אם הוא נראה לי מפחיד, אני לא נוסעת איתו. אם הוא נראה לי בסדר, אני יושבת מאחור. לפעמים אני יושבת גם מקדימה.
- מתי? כשהוא חתיך?
כשהוא נראה לי ממש אמין. אני יודעת שזה לא כלי-כך בסדר להסתמך רק על אינטואיציות, אבל אין לי ברירה.
- ההורים שלך יודעים על הנסיעות הלילות האלה?
אני משקרת אותם, כי הם היו מזרועים אילו שמעו שאני נוסעת לבדי, ובלילה, בטרמפים. (גלית בר)

מרה טובי

מרה טובי: לא כופים על איש את היציאה מהארון!

ההומו-סקסואלים והלסביות יצאו מהארון. ביום השני שי האחרון הם מילאו בהמוניהם את מועדון „צוותא“ לרגל הקמת „עוצמה“, הזרוע הפוליטית של האגודה למען שיוויון זכויות ההומו-סקסואלים וללסביות. שאלתי את מרה טובי, פעיל „עוצמה“, מהן דרישותיה. מרה ביקש שלא להצטלם, לפי „החלטה עקרונית“ של האגודה להצטלם רק כצוות.

הדרישות מחולקות לתחומים שונים. עיקר הדרישות הן במי שור התחקית, אבל יש גם דרישות בתחום המישפחתי, האישי ובתחומי החינוך והתרבות. גם התייחסות הצבא והמישטרה אלינו היא בעייתית.

- האם השתנה היחס לציבור הזה במשך השנים?**
כשנים האחרונות יש שיפור בהתייחסות כלפינו. יש קצת יותר טובלנות, בייחוד בקרב הצעירים. אין שינוי מהפכני, אבל מרגישים שינוי איטי עם הזמן. וזאת, למרות ההשפעה השלילית, שבאה מהנטייה של החברה הישראלית ללכת לכיוון של פחות טובלנות ויותר קיצוניות, מה שמספיע בעקפיץ גם עלינו.
- האם מעל האיידס לרעתכם?**
האיידס חיזק את הרגשתי שיש צורך להיאבק על זכויותינו באופן גלוי. היתה תקופה מסוימת כשהמידע, שהגיע לכלל הציבור, לא הגיע ממקורות מהימנים, וזה גרם להיסטריה ציבורית ולהתייחסות הציבור לאיידס כמחלה של ההומו-סקסואלים. היום התייחסות אלינו עדיין זהירה, אבל יותר ויותר אנשים מתחילים להבין שאין קשר מיוחד בין ההומו-סקסואלים לאיידס.

יש נורות חריפה בציבור, וכל עוד לא תהיה מדיניות ברורה של המוסדות, שום דבר לא יתקדם. סך-הכל מדינת ישראל היתה במצב טוב, כי היה איתור בהתפשטות המחלה, לעומת אירופה וארצות-הברית. חבל שאנחנו לא מנצלים את היתרון. אילו היו המוסדות פותחים בהסברה מאסיבית, זה היה פותר בעיות בעתיד.

הומו-סקסואלים

אתם מדברים היום על חשיפה ויציאה מהארון. מדוע סירבתם להצטלם ככנס ב„צוותא“?

זה עניין אישי. לא כופים על אנשים יציאה מהארון, והעיתוי של יציאה מהארון הוא החלטה אישית של כל אחד ואחד. המטרה באותו הכנס היתה שהקהל וקהילת ההומו-סקסואלים והלסביות רגישו נוח באירוע. לא רצינו בחוסר-הנחות של חשיפה לתיקשורת. רת. כדי לכבד את הרגשות, ביקשנו שלא לצלם באולם עצמו. אנחנו יודעים שכדי לקדם את המאבק שלנו יש צורך בחשיפה. יש מי שמוכן להישקף לצורך המאבק, אבל זה לא אומר שכל מי שרוצה לעזור צריך להישקף. חלק מהפעילים מוכן. חלק לא, ואנחנו מכבדים את רצונם.

- ומהו הצעד הבא שלכם?**
ביוני אנחנו מתכוונים לערוך צעדת-מחאה של ההומו-סקסואלים, במוקד. לצעדת ההומו-סקסואלים הבינלאומית. (Gay Parade). (אורית זרובבל)

עופר גבע

עופר גבע: „הקורס לנימוסים מיושם בארץ זמן רב!“

ביוון נפתח באחרונה בית-ספר לנימוסים לנהגי התחבורה הציבורית. השיעורים מתקיימים בנושאים כמו „תיק שורת עם הציבור“, „אנגלית לנהגים“. השיעורים נועדו, לדברי המארגנים, לרסן את המזג היס-תיכוני הסוער, כדי לשפר את תדמיתה של התחבורה הציבורית ולהסביר פנים לתייר.

ישראל היא אחת ממדינות היס-התיכון, ולכן שאלתי את עופר גבע, נהג „דן“ באיזור תל-אביב:

- האם יש צורך בהפעלת פרויקט כזה?**
בהחלט! חשוב שנהגי רכב ציבורי יעברו קורס מסוג זה, שישפר את רמתו של השרות.
- אתה מצייע ליישם את הקורס בישראל?**
זה כבר מיושם בארץ זמן רב. כל נהג של רכב ציבורי עובר קורס בגיאוגרפיה, באנגלית מדוברת, ביחסי-ציבור ועוד. בסוף הקורס נערכות בחינות. אחר התנאים לקבלת רישיון-נהיגה ברכב ציבורי הוא הצלחה בבחינות.

- האם אתם אריכים כלפי ציבורי-הנוסעים?**
הנהגים בשרות הציבורי בישראל אריכים, למרות התנאים המיוחדים בארץ, המקשים על עבודתו של הנהג.
- איזה תנאים?**

תחבורה

נהגי הרכב הפרטי אינם מתחשבים די הצורך בתחבורה הציבורית. קשה לנהג לבצע כמה פעולות בעת ובעונה אחת: לגבות תשלום מהנוסע, להוריד את הנוסעים שאינם מתמצאים לגבי מחודד-הפצם וגם לנהוג בצורה זהירה. מצב הכבישים בארץ אינו מעודד. אין די נתיבים לתחבורה הציבורית. באיזור תל-אביב חלו באחרונה שיפורים בעניין זה.

- איך מתנהג ציבורי-הנוסעים הישראלי?**
הציבור אריב, אבל עדיין יש מקום לשיפורים, בהשוואה לציבורי-הנוסעים בערים גדולות וצפופות כמו לונדון, פאריס ומנהטן.
- למה אתה מתכוון?**
יש נוסעים המרכיבים להתלונן על בעיות שוליות וחסרות-חשיבות בכלל. לעיתים חסר הנימוס האלמנטרי כלפי הנהג, כשנשכחות המילים בבקשה, תורה וסליחה. באותו העניין אני רוצה להוסיף שרמת השרות בארץ מעולה, בהשוואה לאותן ערים גדולות שהזכרתי. מחירי-הנסיעה זולים, ותדירות האוטובוסים גבוהה. התחבורה הציבורית מגיעה לכל ישוב ולכל מקום גידח. (עודד רכטמן)